

Verkiezingsprogramma PGA 2022 - 2026

PGA samen doen

De Progressieve Groepering Asten (PGA) is een lokale partij met een sociaal gezicht die samen met alle inwoners gaat voor een **slagvaardig, verbonden en bloeiend Asten**.

De PGA is 44 jaar geleden opgericht door een groep jongeren die vond dat er vernieuwing in de politiek plaats moest vinden. De PGA is al 44 jaar actief en heeft in deze jaren mooie initiatieven op poten gezet. De PGA zet zich in voor verbetering van het leefklimaat van iedere inwoner.

Bij ons staat contact hoog in het vaandel. Als hechte club willen wij mensen met elkaar in contact brengen om zichzelf te ontwikkelen. Inspireren, netwerken, kennis en ervaring met elkaar delen zodat iedereen samen, en ook ieder voor zich, in Asten, Heusden en Ommel verder komt. De PGA staat voor een gemeente met een open houding en een transparante communicatie. Een andere mening doet ertoe en zien wij als een kans om samen tot een betere oplossing te komen, anders dan je er tegen te keren.

Dát is progressief, dat is *Samen Doen*.

Samen doen!

Een slagvaardig, verbonden en bloeiend Asten* waar het goed leven is. Hoe willen we dat de komende raadsperiode bereiken?

Dit vertellen we in ons verkiezingsprogramma aan de hand van acht overkoepelende thema's en de speerpunten per dorpskern Asten, Heusden en Ommel. De onderstreepte tekst verwijst naar documenten of locaties in de tekst.

Onze overkoepelende thema's zijn:

- Asten samen groen
- Asten woont
- Asten onderneemt
- Asten zorg(t) voor elkaar
- Asten inspireert
- Asten geniet
- Asten goed geregeld
- Asten boert bewust

Vervolgens volgen de speerpunten per kern: Asten, Heusden, Ommel en het buitengebied.

In een notendop willen wij de komende bestuursperiode:

- De natuur een boost geven.
- Asten bouwt en woont op maat.
- Extra alertheid voor al wat we gemeenschappelijk hebben (van verenigingen tot ondernemingen, mantelzorgers of gemeenschappelijke voorzieningen) in deze moeilijke tijd.
- Iedereen al van jongs af aan kennis laten maken met de omgeving.
- Het dorpse en gezellige karakter behouden.
- Nieuwe megastallen voorkomen.
- Gelijke kansen bieden.
- De waardevolle burgerinitiatieven omarmen en uitvoeren.

* Het woord 'Asten' in de tekst, duidt de 'gemeente Asten' aan. Tenzij uit het verhaal duidelijk blijkt dat het om het dorpskern Asten gaat.

Terugblik 2018 – 2022

De PGA kijkt terug op een periode waar we noodgedwongen jaar na jaar hebben moeten bezuinigen. Er zijn belangrijke beslissingen genomen bij een aantal projecten en beleidstrajecten. Voorbeelden van projecten zijn: het gemeenschapshuis, het Strategisch Huisvestingsplan voor basisscholen of de nieuwe bedrijfslocatie SHI en het appartementencomplex op het Koningsplein. De [Omgevingsvisie Asten](#), [het Beleidsplan Sociaal Domein 2022 – 2027](#) en de [Regionale Energiestrategie Eindhoven \(RES\)](#) zijn allemaal belangrijke documenten die vastgesteld zijn. Het zijn grote en veelomvattende beslissingen die veel mensen aangaan. We zijn kritisch geweest en dat heeft geleid tot nieuwe inzichten die projecten en beleid duurzamer, groener of verkeersveiliger hebben gemaakt.

Als PGA hebben we, samen met andere partijen, de afgelopen periode onder andere:

- Een motie opgesteld om te pleiten voor alternatieve woningbouw bij de [Versnellingsagenda woningbouw](#).
- Kritiek geuit op de Regionale Energiestrategie en dat heeft geleid tot het opnemen van waterstof als energiegeleider en het benadrukken van besparen als eerste stap in de duurzame transitie.
- Voorgesteld om mee te doen met de [subsidieregeling Kerkenvisie](#), waarbij we kunnen gaan kijken hoe we in brede zin in de toekomst met onze kerken omgaan.
- Een brief ondertekend waarin alle raadsfracties steun uitspraken voor de actie van mevrouw Fijneman om het minimumloon naar 14 euro te verhogen.
- Naar aanleiding van de wens om een [regionaal bedrijventerrein](#) te realiseren, een strategische visie opgesteld samen met raadslid de heer Van den Eijnden om het huidige bedrijventerrein in Helmond beter te benutten als Regionaal bedrijventerrein.
- Kritisch geluid laten horen over het realiseren van een landgoed bij de kasteelruïne. Dit heeft geresulteerd in het niet-uitvoeren van de bestemmingsplanprocedure.
- De wens om de waardevolle burgerinitiatieven ruimhartig te faciliteren geuit.
- De bezuinigingen tegen het licht gehouden waarbij veel van onze wensen en kanttekeningen zijn doorgevoerd.

Corona heeft zijn weerslag gehad op weg naar de verkiezingen van dit jaar. Zoals iedere keer zijn we er ook nu in geslaagd een bevlogen en professionele groep bij elkaar te brengen die de schouders eronder willen zetten in de komende bestuursperiode 2022 - 2026.

Heeft u nog een idee of opmerking? [Geef het ons mee!](#)

1. Asten Samen Groen:

Asten is een mooie gemeente met een rijke historie. Hoe kunnen we onze gemeente toekomstbestendig maken en ervoor zorgen dat het dorpskarakter behouden blijft? Dat doen we door een goede balans te creëren tussen karakteristieke oude panden, innovatieve nieuwbouw en een slagvaardig groenbeleid. Daarmee versterken we het aanzicht van ons dorp, vergroten we de biodiversiteit en dringen we de wateroverlast, hitte en droogte terug. Zo wordt Asten letterlijk en figuurlijk een bloeiende gemeente.

De PGA heeft zich al jaren hard gemaakt dat we het milieu moeten koesteren en duurzamer moeten leven. Van een betere luchtkwaliteit in het buitengebied tot zonnepanelen stimuleren, wadi's maken of het [Waardbos](#). (zie pag. 4), Wij staan voor het verbinden én uitbreiden van de natuur, groen borgen bij nieuwbouwprojecten, schoolpleinen en wijken vergroenen en duurzame landbouw stimuleren.

Onze speerpunten voor Asten Samen Groen zijn:

- De natuur een *boost* geven.
- De ambities in de regionale energiestrategie bliksemsnel concreet maken.
- Een ecowijk en zelfvoorzienende woningen realiseren in Asten.
- De rijkdom van de natuur vergroten.
- Samen het Ploegmakerspark aanpakken.
- Asten waterproof!
- Een schoon en veilig Asten.

Museum Klok & Peel is een voorbeeld op het vlak van duurzaamheid. Bij de nieuwbouw hebben ze 'nul-op-de-meter' al als norm gebruikt.

De natuur een boost geven:

Duurzaamheid doen we voor onze planeet, de natuur, de biodiversiteit. Biodiversiteit is de basis en de bron van inspiratie om te innoveren en problemen aan te pakken. Groen in de omgeving heeft daarnaast veel voordelen voor de mens. Dat tonen verschillende onderzoeken aan: alleen al het uitzicht op bomen en planten zorgt dat mensen minder stress ervaren. Planten houden water vast en verminderen de negatieve effecten van klimaatverandering en van een verharde stenen omgeving (hittestress). Als PGA willen wij meer bomen in onze straat, in het centrum en ons buitengebied.

De PGA staat voor:

- Nieuwe natuur realiseren door natuurgebieden te verbinden of uit te breiden. Nog niet alle natuurgebieden zijn goed verbonden met elkaar. Het netwerk van beken zoals de Astensche Aa, de Aa is ideaal om die verbinding te leggen. Daarnaast kun je denken aan landbouwgronden die omringd zijn door bosgebieden.
- De aanplant* van 500 bomen per jaar.
* Bij de aanplant worden soorten gebruikt die de gezondheid niet schaden en geen allergieën veroorzaken.
- Zuinig omgaan met de schaarse ruimte. Eerst de mogelijkheden voor nieuwe ontwikkelingen binnen de bebouwde kom onderzoeken, en daarna pas uitbreiden.
- Bij nieuwbouwprojecten een minimale investering en oppervlak groen vereisen; vanaf de realisatiefase gebruik van hagen stimuleren.
- Minder verharding en meer groen op straat!
- [Vergroenen van alle schoolpleinen](#).
- De parken en speeltuinen in Asten verbinden met de loop- en fietsroutes ('ommetjes').
- Dwingende afspraken maken met woningcorporaties over vergroening van hun bezit.
- Zo min mogelijk kappen van bomen en ruimhartige compensatie van kap verankeren in beleid.
- Samenwerking met bijvoorbeeld een Agrarische natuurvereniging of andere organisaties om de natuur een boost te geven.
- Samen met het waterschap wandelpaden en routes verbeteren. Daarnaast zorgen we samen voor meer routes en voorzieningen (bankjes, paden en vogeluitkijplaatsen), waar je kunt genieten van natuur en water.

De duurzame ambities concreet maken:

In Nederland staan we aan de vooravond van de transitie naar een circulaire economie. Asten is een groene en landelijke gemeente met ruimte voor initiatief of natuurontwikkeling. Hiermee kan de gemeente bijdragen aan de klimaatdoelstellingen zoals gesteld in de [Regionale Energiestrategie](#). De ambitie van de RES is om in

2050 klimaatneutraal te zijn en in 2030 49 % reductie van CO₂ te bereiken. In het regeerakkoord is het doel aangescherpt naar 55 % reductie. Wij staan achter deze ambities, maar we moeten als de bliksem concreet te maken hoe we deze doelen gaan halen. Het is nog maar acht jaar voordat het 2030 is, dus er is werk aan de winkel! We volgen de ontwikkelingen op de voet en zorgen ervoor dat nog altijd sprake is van zorgvuldig ruimtegebruik.

De PGA staat voor:

- Toepassen van de zonneladder¹ met als basis besparen op energie. Als je de energie niet gebruikt, hoef je het niet op te wekken. We onderzoeken een wijkgerichte aanpak om energie te besparen en monitoren de resultaten. Zon op dak is nog veel winst in te behalen en stimuleren we met subsidies. De energieopgave is niet alleen te behalen met zon op dak. De PGA wil enkel zonneparken toestaan die combinatie leggen met ander multifunctioneel² ruimtegebruik zoals teelt ondersteunende voorzieningen of biodiverse zonneparken.
- Met spoed de netcapaciteit vergroten.
- Continueren van subsidies voor zonnepanelen en groene daken en duurzaamheidsleningen.
- Het wegwijs maken van burgers in de verschillende toepassingen van duurzaamheid (zoals verschillende zonnepanelen, groene daken, wadi's, riool-afkoppeling etc.).
- Oplaadpunten voor elektrische auto's stimuleren.
- Milieuwinst op het gebied van mobiliteit. De PGA wil werk maken van een project waarbij inwoners eenvoudig contact leggen om (elektrische) auto's of scooters gezamenlijk te delen.
- Een gemeente als duurzaam voorbeeld voor onze inwoners. We verwachten dat (gemeentelijke) gebouwen energieneutraal zijn, waaronder de schoolgebouwen: zonnepanelen op het dak en groene schoolpleinen. De gemeentelijke voertuigen dienen zo groen mogelijk te zijn.
- Duurzaam doen = duurzaam denken. Samen met inwoners en ondernemers willen wij werken aan een nieuw duurzaamheidsbeleid. Een beleid dat dient als kader voor wat we in de gemeente ontwikkelen. Elk nieuw project wordt getoetst op duurzaamheid en de mate van sociale verbinding.
- Het uitsluiten van biomassacentrales vanwege de hoge concentraties fijnstof en uitstoot van stikstof³.
- Het uitsluiten van windturbines nabij de Groote Peel en andere natuurgebieden of andere belangrijke terreinen voor weidevogels en struweelvogels.

Een ecowijk en zelfvoorzienende woningen realiseren in Asten:

De PGA vindt het belangrijk om groen te doen, in plaats van dit alleen in woorden te belijden. Door een ecowijk te realiseren met verschillende partners, breng je kennis bij elkaar over duurzaamheid en dat levert inzichten op om op andere manieren te bouwen, te wonen of te werken. Qua locatie kun je denken aan Loverbosch of de nieuwe wijk in Ommel. Daarnaast willen we in het buitengebied zelfvoorzienende woningbouw stimuleren.

Zelfvoorzienend bouwen legt de nadruk op slim gebruik van eigen (drink-) water, productie van eigen voedsel, voorzien in eigen energiebehoefte en het hergebruiken of minimaliseren van eigen afval.

De rijkdom van de natuur vergroten:

Bijen, vlinders, planten, vogels en andere dieren zijn onmisbare schakels in ons ecosysteem. Om verlies aan soorten tegen te gaan willen wij natuurvriendelijk beheer van groen toepassen. Wij sluiten ons aan bij het [Deltaplan Biodiversiteit](#). Samen met boeren, burgers en andere overheden zoeken we de samenwerking op voor schuilplaatsen voor fauna, bloem- en kruidenrijke bermen, nestkasten, bijenlinten, ecologisch beheerde bermen, oevers en akkerranden.

Een inspirerend biodiversiteits-project is de aanleg van het 'waardbos' bij de Nachtegaalweg door de bijenhoudersvereniging i.s.m. de gemeente. Leerlingen van het voortgezet onderwijs hielpen om de bomen te planten. Mooie vorm van participatie en natuurontwikkeling.

De PGA staat voor:

- Het versterken van bestaand natuur- en cultuurlandschap. We willen het kleinschalige landschap versterken met groenelementen door bijv. aanleg van houtwallen. Langs de Aa, Astense Aa en Voordeldonkse Broekloop ecologische verbindingzones aanleggen. Groene gebieden behouden zoals de parken en de kloostertuinen of groen versterken bijvoorbeeld in het Kasteellandschap.

¹ Voorkeursvolgorde met als doel zorgvuldig ruimtegebruik.

² De voorwaarden voor multifunctioneel gebruik is opgenomen in het regeerakkoord.

³ In het regeerakkoord is men ook kritisch op biomassa en de regering wil gebruik van houtige biomassa z.s.m. afbouwen.

- Natuurlijk beheer van bermen en parken, zonder gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen.
- Maaibeleid dat goed is voor de natuur. Bij het aanbesteden van beheer wordt het keurmerk ['Kleurkeur van de Vlinderstichting'](#) verplicht gesteld.
- Plaatsing van nestkasten voor mezen in strijd tegen de processierups.
- De kennis van kunst en cultuur(historie) inzetten om het landschap nog meer tot zijn recht te laten komen. De PGA daagt verenigingen uit hier een bijdrage aan te leveren.
- De betrokkenheid van burgers vergroten bij het groenbeleid. Wij zouden het fantastisch vinden als dit aangevuld kan worden met een club die de natuur wil versterken. Bijvoorbeeld door de aanleg van tuintjes, voedselbossen of aanplant van fruit- noten en hazelnootbomen enzovoorts. We ondersteunen de oprichting van een Agrarische natuurvereniging.
- Ecologisch beheer van de begraafplaats onderzoeken samen met de parochie.

Samen het Ploegmakerspark aanpakken:

Het Ploegmakerspark aan de Tuinstraat en Logtenstraat, heeft veel potentie om een mooie belevingsplek te worden, voor ieder wat wils. Op dit moment worden de potenties nauwelijks benut. De PGA ziet dit als een ideale plek om juist samen met inwoners een park te ontwerpen met gebruiksfaciliteiten voor iedereen. Denk bijvoorbeeld aan fitnessstoestellen in de buitenlucht, pluktuin, een avontuurlijke speeltuin enzovoorts.

De PGA staat voor:

- Samen invulling geven aan het Ploegmakerspark.
- Het transformeren van het park tot een bloeiende voortuin van ons centrum

Asten waterproof!:

Asten heeft wat te verduren gehad: extreme hoosbuien met als gevolg zware beschadiging of tijden van extreme droogte waar burgers, inwoners en de natuur onder te lijden hebben gehad. Water kent daarnaast zijn aantrekkingskracht: het verkoelt, je kunt er een hengel uitgooien, picknicken aan de oever, erlangs wandelen of fietsen, eraan wonen, werken, recreëren. In de coronaperiode zijn we meer gaan wandelen of andere activiteiten in de buurt gaan doen die ons de waarde van onze natuur en het water weer hebben laten zien. De PGA gaat voor een slagvaardig waterplan met de volgende uitgangspunten:

- De overstromings- en hittestresskaarten zijn de basis voor prioritering van projecten.
- Beperken van wateroverlast door kleine ingrepen in de buurt waarbij water tijdelijk wordt opgevangen in wadi's. Een afvoer kan eenvoudig naar een veldje of vijver worden aangelegd waar het water wegstroomt of nog liever infiltreert in de bodem.
- Het gemengde rioolstelsel gefaseerd vervangen door een gescheiden rioolstelsel.
- Het inspireren van burgers om zelf wateroverlast te voorkomen. Tuinen beslaan een groot oppervlak van een kavel. Vergroening kan al zorgen voor het voorkomen van wateroverlast. Ook het aanleggen van wadi's of groendaken helpen. Dit heeft veel bijkomende voordelen (zie 'Asten Samen Groen').

Asten schoon en veilig:

De basis voor een Astén 'Samen Groen' is ons veilig voelen in ons eigen huis en omgeving. De politie moet de slagkracht hebben om overlast en vernielingen aan te pakken. Zwerfafval is een groot probleem langs onze wegen. Dit moet stevig aangepakt worden. Wij ondersteunen het werk van de stichting Samen Astén Schoon (SAS) die geregeld zwerfafval in de gemeente opruimt. We sluiten ons aan de ['Ketenaanpak medicijnresten uit water'](#) die bedoeld is om het aantal medicijnresten in het water te verminderen.

2. Astén woont:

Hoe gaan wij woningen bouwen van hoge kwaliteit? Onze speerpunten voor 'Astén woont' zijn:

- Nieuwe woningen bouwen.
- Huizen bouwen naar behoefte in de eigen kern; met name voor starters, senioren, zorgbehoevenden en andere 1- of 2-persoonshuishoudens.
- Betaalbaarheid borgen door o.a.:
  - Vereveningsfonds sociale woningbouw, met een minimum van 30 % sociale woningbouw.
  - Een doelgroepenverordening in het leven roepen.
  - De starterslening mogelijk maken tot de maximumprijs nationale hypotheekgarantie.

- Ruimte bieden aan alternatieve bouwvormen.
- Een Tiny House-project mogelijk maken.
- Flexibele en tijdelijke woningbouw mogelijk maken.
- Natuurinclusief en aantrekkelijk bouwen.
- Burgerinitiatieven prikkelen.

Nieuwe woningen bouwen:

De PGA heeft ingestemd met de [Versnellingsagenda Woningbouw](#)⁴ en wil zorgen voor een passend aanbod. Zowel voor iemand die na het studeren in de stad terug wil komen, of iemand op leeftijd die kleiner en in het centrum dicht bij de voorzieningen wil wonen. Om de kwaliteit te garanderen willen wij de markt uitdagen nieuwe woonwijken te ontwerpen en inwoners in een vroeg stadium betrekken bij het ontwerp.

Een diverser woningaanbod: huizen bouwen naar behoefte:

De woningnood te lijf gaan is de belangrijkste uitdaging volgende bestuursperiode. Het woningaanbod in Asten bestaat voor 85 % uit eengezinswoningen, terwijl 2/3 van de huishoudens een één- of tweepersoonshuishouden is⁵. Er zijn best mensen die willen verhuizen naar een kleinere woning, maar vinden geen geschikt alternatief. Er is een mismatch tussen vraag en aanbod. De cijfers laten zien dat afgelopen decennia in Nederland te weinig aandacht is geweest voor de bouw van woningen voor 1 of 2 personen. Er is behoefte aan woningen voor m.n. starters, senioren of zorgbehoevenden. Juist daarom wil de PGA (ook) alternatieve woonvormen in Asten realiseren.

[Co-housing Waasland](#) is een goed voorbeeld wat voor voordelen alternatieve woningbouw biedt.

Met alternatieve woonvormen bedoelen wij: vernieuwende woonvormen of woonomgevingen met een menselijkere maat waardoor ontmoeting gestimuleerd wordt. Voorbeelden zijn: ouderenhofjes, Tiny house projecten en co-housing / gemeenschappelijk wonen, CPO, opsplitsen van boerderijen in meerdere woningen, een ecowijk of zorginitiatieven zoals duo-wonen of mantelzorgcombinaties. Onder Astenaren bestaat een groeiende belangstelling voor deze woonvormen. En geef ze eens [ongelijk](#). Locaties die in aanmerking komen voor alternatieve woningbouw zijn bijvoorbeeld de vrijgekomen schoollocaties, de Beiaard en omgeving of Loverbosch.

Alternatieve woonvormen komen als geroepen: het zijn slimme oplossingen om betaalbare woningen te realiseren, eenzaamheid tegen te gaan, maken het woningaanbod divers en verkleinen de ecologische voetafdruk. Bovendien kunnen deze woonvormen zorgen voor doorstroming op de woningmarkt omdat een gezinswoning beschikbaar komt en de mogelijkheid zich aandient dat een gezin de woning (weer) betreft. Om die doorstroming echt te bevorderen is het belangrijk de woonwensen in beeld te krijgen.

De PGA wil:

- Een plek om je thuis te voelen voor iedereen. De PGA heeft een luisterend oor voor de medemens en staat open voor verbetering van ons leefklimaat voor jong en oud. Ook in de kernen Heusden en Ommel, waar wij samen met de woningcorporaties en de inwoners zoeken naar een goede balans in betaalbaar en een gevarieerd woningaanbod en ruimte voor ontmoeten.
- Stelselmatig onderzoek naar woonbehoeften en woonwensen per kern.
- Een duidelijke bouwopgave (% sociaal, % middelduur enz.) voor projectontwikkelaars op basis van de demografie en behoefte.
- Ruimte voor (woon)zorgvormen, ook in het buitengebied. Zorgvormen waarbij de inzet van persoonsgebonden budget noodzakelijk is voor de financiering.
- Hofjes (voor ouderen) in of nabij het centrum, waar ouderen samen wonen en voor elkaar klaarstaan. Een goed voorbeeld is het '[Knarrenhofje](#)' in Zwolle. Bestaand complexen zoals het Deken van Pelthof of Heidehof in Heusden lenen zich daar ook voor. Door het gebied net anders in te delen is er veel meer sociaal contact mogelijk.
- Ter aanvulling op Ruimte-voor-Ruimte; collectieve woonvormen (waarbij duurzaamheid en collectiviteit centraal staan) faciliteren in het buitengebied.

⁴ Voor meer informatie zie: <https://www.asten.nl/bouwen/projecten/woningbouwprojecten>

⁵ Bron: Waarstaatjegemeente.nl, de website maakt gebruik van diverse bronnen.

- Aan de behoefte van mensen om samen een woning te kopen en op te splitsen in kleine woningen tegemoet komen.
- Meer ruimte voor (woon)zorgvormen in het buitengebied.
- Een Tiny House-project mogelijk maken. Het kleine oppervlak maakt de woningen betaalbaar, verbruiken minder energie en koop je minder spullen. De PGA geeft een draai eraan door ontmoeting te stimuleren bijvoorbeeld door een gemeenschappelijke tuin, woonkamer en logeerkamer. Ideale locaties zijn mogelijk de vrijkomende schoollocaties. Eventueel kan een dergelijk project tijdelijk van aard zijn.
- Een goede humanitaire huisvesting van arbeidsmigranten. We willen meer aandacht voor ontspannings- en ontwikkelmogelijkheden.

Een voorbeeld hiervan ligt nog niet eens zo ver uit de buurt: [De Hopman](#) in Aarle-Rixtel laat zien dat het al kan!

Lees [hier](#) een interview met de bewoners.

Betaalbaarheid borgen:

De huizenprijzen zijn ontzettend gestegen de afgelopen jaren. Teveel mensen staan al jaren te wachten op een woning en bovendien zien deze mensen de financiering steeds verder uit beeld raken. Er is te weinig aanbod en bij nood dient er snel iets geregeld te worden. De PGA staat ook voor betaalbare koop- en huurwoningen realiseren binnen onze gemeente. De PGA wil de betaalbaarheid beter borgen door:

- De grens om voor een starterslening in aanmerking te komen op te rekken naar de maximumprijs nationale hypotheekgarantie (van 250 duizend euro nu naar 355.000⁶).
- Een doelgroepenverordening in het leven te roepen.
- Een Vereveningsfonds sociale woningbouw in te stellen in de gemeente Asten met een minimaal percentage sociale woningbouw van 30 %.

In de doelgroepenverordening kun je de huurprijs vastleggen en instandhouding van een bepaald type woning in het sociale of middeldure segment vereisen.

Met een vereveningsfonds zorgt de gemeente ervoor dat het sociale segment over de jaren heen voldoende aandacht blijft houden en kan de gemeente beter sturing geven aan de woningbouwopgave. Een aantal Kempen-gemeentes hanteert dit Fonds al⁷.

Daarnaast willen we een toewijzingsregeling m.b.t. anti-speculatie en zelfbewoning onderzoeken. Met het toevoegen van deze instrumenten wil de PGA de gemeente aan het stuur houden bij de woningbouwopgave – en niet de projectontwikkelaars.

Verder wil de PGA in gesprek met Wocom, Bergopwaarts en projectontwikkelaars om het toewijzingssysteem voor sociale woningbouw te herzien, met meer aandacht voor passendheid van de woning bij de omvang van het huishouden en het invullen van het woonrecht voor eigen inwoners.

Natuurinclusief en aantrekkelijk bouwen:

De PGA wil duidelijke kaders stellen voor de beeldkwaliteit en duurzaamheid, waarbij wij verwachten dat initiatiefnemers nadenken over hoe een project past bij een goed woon- en leefklimaat voor alle inwoners!

De PGA staat voor:

- Behoud van een dorpskarakter.
- Innovatieve duurzame projecten om de verduurzaming te versnellen. Bijv. door zelfvoorzienend te bouwen of nieuwbouw met biobased-materialen.
- Projecten die sociale ontmoeting stimuleren, waardoor eenzaamheid wordt tegengegaan.
- Natuurinclusief bouwen. Omdat we het dorp uitbreiden, vindt de PGA het belangrijk dat de natuur ook een plek krijgt, bijv. door gebruik van hagen als erfafscheiding, nestkastjes, vergroening enz.

Kleine buurtinitiatieven prikkelen:

Wist u dat de gemeente Asten budget beschikbaar stelt voor burgerinitiatieven? Op de [gemeentelijke website](#) zie je voorbeelden van de afgelopen jaren en zijn de voorwaarden te vinden. De subsidie is bedoeld om samen met je buurt iets voor de buurt te betekenen. De PGA stimuleert van harte deze initiatieven. Wij denken dat deze subsidie ook goed te gebruiken is voor duurzame initiatieven zoals een betere inrichting van groene plekken of gemeenschappelijke voorzieningen zoals een hobbykamer, schuur of woonkamer.

⁶ Of 376.300 euro bij energiebesparende maatregelen

⁷ Zie bijvoorbeeld: <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR629950/1>

3. Asten onderneemt:

Asten is een landelijke gemeente in een globaliserende wereld. Als onderdeel van Brainport strekt de reikwijdte van Asten zich uit tot ver over de grenzen van ons land. Je ziet dat bij ondernemers, boeren en bij de inwoners terug, van de bamboekweker in Heusden en Koninklijke Klokkengieterij Eijsbouts tot jonge start-ups binnen onze gemeente. Wij zijn trots op wat Astense bedrijven neerzetten! De PGA wil ondernemers, inwoners en onze (jonge) talenten in het bijzonder met elkaar verbinden. Daarbij wordt ingezet op circulaire economie, klimaatneutraal en maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO). Het levendige centrum is waardevol en zijn we alert op dat dit zo blijft.

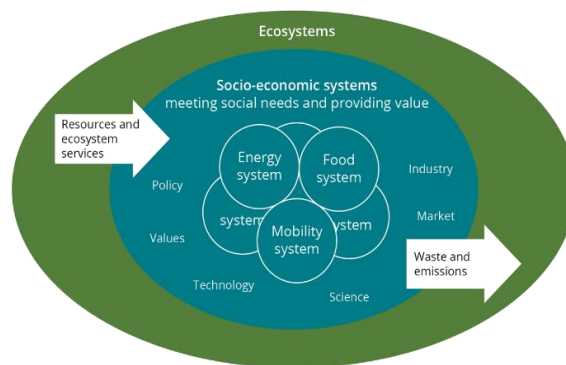
Plekken waar mensen elkaar ontmoeten zoals winkels en horeca zijn hard getroffen door de coronamaatregelen. Zij maken onderdeel uit van de spil waar de samenleving om draait. De gemeente moet zich nu en in de herstelfase sterk maken voor de gemeenschap(zin). We moeten zorgen dat deze ontmoetingsplekken overeind blijven. Daar maken wij ons hard voor!

Talent ontwikkelen = de markt verbinden:

De PGA vindt het belangrijk dat de gemeente, scholieren, starters en lokale ondernemers met elkaar verbindt. Studenten en werkzoekenden worden extra kansen geboden om een baan te vinden in eigen regio. Een netwerk is een goede basis om talenten met innovatieve ideeën optimaal te ontwikkelen in onze gemeente.

De PGA wil het onderwijs en de arbeidsmarkt verbinden door:

- Een lesplan en lessen te maken over de lokale omgeving (zie ook: 'Asten Ontdekt').
- Een prijsvraag 'het duurzame idee van het jaar' in het leven te roepen voor jongeren/starters en ondernemers.
- Een banen- en stagemarkt te organiseren die op een laagdrempelige manier overzicht geeft van baankansen in de regio.
- Uitbouwen van de ondernemersverenigingen OVA en ICAS om het bedrijfsleven optimaal te verbinden met het onderwijs.
- Het netwerk [Innovatiehuis de Peel](#) volop te gebruiken om onderwijs en de arbeidsmarkt te verbinden.

"Van afval voor het ene bedrijf, tot grondstof voor het andere bedrijf."

Volop toekomstperspectief voor circulaire ondernemers:

Nederland, en ook Asten wordt steeds meer een proeftuin voor duurzame ontwikkelingen en innovaties. De PGA is hier trots op en wil [circulaire economie](#) stimuleren. Wij zetten ons in om duurzame en innovatieve bedrijven die een grote spin-off hebben en daarmee werkgelegenheid verschaffen, voor de gemeente te behouden.

Door in te spelen op leegstand zowel in het buitengebied als in de kern, willen we de ruimte slim benutten om innovatieve bedrijven kansen te bieden. Om Asten op de kaart te zetten bekijken we of het mogelijk is ons oudere bedrijventerrein een duurzamere uitstraling te geven en verbindingen te leggen tussen bedrijven zodat zij elkaar versterken in de geest van circulaire economie. Samenwerking kan worden gezocht met Energyport Peelland dat al enkele jaren ervaring heeft met het opzetten van duurzame initiatieven.

Het conceptbureau [Groen4Life](#), wat duurzame initiatieven promoot, is een voorbeeld in samenwerking met het onderwijs, overheid, bedrijfsleven en het culturele veld in en buiten Helmond.

Inspiratie voor een circulaire economie: kringloopwinkels!

Asten heeft het geluk dat het al twee kringloopwinkels heeft met een ideële inslag, namelijk de ONA en Een Aarde. Deze liggen op het bedrijventerrein vanwege de grote voorraad. Het concept leent zich ook voor gewone kleinere winkels in het centrum. Pop-up stores of tweedehandswinkels zijn populair. Het repair-café, dat nu wordt gehouden in de kantine van NWC, zou hierop kunnen aansluiten. Een kringloopwinkel in het centrum zorgt voor beter contact met horeca en middenstand, waardoor de verleiding groter wordt om mee te doen met circulair denken. Stichting de Kringloper in het westen van Brabant is een mooi voorbeeld hiervoor.

Goede verbindingen met Eindhoven:

De PGA is voorstander van een verbreding van de A67, het realiseren van een snelfietsroute naar Eindhoven en Helmond en het verkorten van de reistijd om met het openbaar vervoer in Eindhoven te komen. Compensatie van natuur en een duidelijke onderbouwing zijn voorwaarden voor de realisatie.

Zorgvuldig ruimtegebruik bij ontwikkeling nieuw bedrijventerrein:

De PGA zet het beleid voort m.b.t. monitoring en programmering bedrijventerreinen in de Peel. Het uitgangspunt zorgvuldig ruimtegebruik en een systeem ontwikkelen dat de behoefte aan ruimte monitort. Vandaaruit de strategie bepalen, spreekt ons aan. Bedrijven worden dan eenvoudiger en flexibeler geholpen met het vinden van een passende locatie. Grote blokkendozen die weinig arbeidsintensief zijn en niet lokaal verankerd zijn vinden we niet wenselijk in Asten.

In de Peelregio gaan stemmen op voor een nieuw regionaal bedrijventerrein. De heer Van den Eijnden en de heer Niessen hebben een strategische visie geschreven waarin is aangetoond dat het renoveren van het bestaande bedrijventerrein en wat uitbreiding in Helmond voldoende ruimte biedt voor deze bedrijvigheid.

Het centrum als ontmoetingsplek:

Het centrum is dé ontmoetingsplek voor Asten. De PGA streeft naar een autoluw, groen, dorps, gezellig en ondernemend centrum. Nu in de coronatijd, is het des te belangrijker het centrum bij elkaar te houden. In Heusden en Ommel zien we graag dat enkele basisvoorzieningen blijven zoals de horeca in Ommel of het verkoop van levensmiddelen in Heusden. De PGA staat voor:

- Ruimte voor winkels en horeca om te ondernemen. Om een divers aanbod te behouden is het belangrijk te sturen op een mix van panden uit verschillende bouwjaren zodat bijvoorbeeld startende ondernemers niet meteen de hoofdprijs betalen.
- De levendigheid van het centrum behouden door de winkels en horeca te blijven concentreren. Wij zijn er geen voorstander van om aan een levendige winkelstraat commerciële ruimtes op de benedenverdieping om te zetten naar woningen.
- Een gezellig centrum is onlosmakelijk verbonden met het erfgoed. Wij willen het dorpskarakter van het centrum behouden. Het historisch centrum is onmisbaar en moeten er voor blijven waken dat de samenhang blijft. Nieuwe appartementencomplexen (met name in het centrum) staan soms op gespannen voet met dit dorpskarakter. We willen echter ook meer betaalbare woningen, dicht bij de voorzieningen, er is weinig ruimte en willen onze inwoners behouden. Daarom vinden we dat nieuwbouw in het centrum doorgaans twee of drie lagen mag hebben (afhankelijk van de locatie) en dat bij 4 lagen het initiatief echt een waardevolle toevoeging moet omvatten zoals een zorginitiatief.
- Een geheel autovrije Markt.
- Investeren in het Ploegmakerspark als voortuin van het centrum.
- Meer bomen in het centrum.
- De kleine rondweg (Burg. Wijnenstraat – Kerkstraat – Emmastraat – Tuinstraat – Logtenstraat – Frits de Bruijnstraat) vriendelijker en veiliger inrichten voor fietser en voetganger.
- Leegstand tegengaan en lege plekken invullen. Om te voorkomen dat leegstand leidt tot criminaliteit, verloedering en/of economisch verlies, is er de 'ladder voor duurzame verstedelijking'. Deze ladder houdt in: éérs inzetten op bouwen in de kern en dan pas uitbreiden. Hierdoor blijft de kern aantrekkelijk.

4. Asten zorg(t) voor elkaar:

Klaar staan voor de medemens die lichamelijk of psychisch hulp nodig heeft. Het lijkt iets vanzelfsprekends, toch kunnen mensen het ontzettend ingewikkeld maken met alle gevolgen van dien. De PGA zet zich in voor een socialer Asten vanuit het hart. Dat begint bij gelijke kansen voor ieder kind. De Toeslagenaffaire maakt duidelijk dat rigide vasthouden aan mechanische regels niet werkt in een complexe maatschappij. De PGA vraagt daarom extra aandacht voor een goede afstemming tussen organisaties en een voorspoedige en zorgvuldige afhandeling van klachten.

De PGA wil geen kinderen die opgroeien in armoede en staan voor gelijke kansen. In Asten groeien kinderen nog steeds op in armoede. De afgelopen jaren leefde circa 5 % van de huishoudens onder de armoedegrens. De PGA vindt dat we dit getal moeten doorbreken en pakken graag met andere partijen die handschoen op.

Het [Beleidsplan Sociaal Domein 2022-2027](#) is onlangs vastgesteld. Er zijn een hele hoop aspecten goed in verwoord. We hebben er voor geijverd om periodiek het beleidsplan te evalueren. Er vindt een jaarlijkse evaluatie plaats en dat biedt de mogelijkheid om de gestelde doelen kritisch tegen het licht te houden en in de gaten te houden of de gemeente op koers zit. Andere beleidsstukken sociaal domein vindt u [hier](#).

Samen doen is ons motto. Samenwerken is de sleutel voor preventieve en op maatwerk gerichte zorg.

Onze speerpunten voor 'Asten zorg(t) voor elkaar' zijn:

- Aanpak laaggeletterdheid.
- Armoede bestrijden.
- Gelijke kansen bieden.
- Directe hulp verlenen bij jeugdzorg: tekorten pikken we niet
- Steunpunt mantelzorg opnieuw bij Onis.
- Aandacht voor het kunnen blijven uitvoeren van vrijwilligerswerk.
- Veilige schoolomgeving Strategisch huisvestingsplan basisscholen (SHP).

Aanpak laaggeletterdheid:

Hoewel dagelijkse omgangsvormen informeler zijn dan vroeger, is geschreven taal alsmaar belangrijker geworden. Hierdoor heeft laaggeletterdheid veel gevolgen, in een complexe maatschappij als de onze. Als je moeite hebt met lezen/schrijven of rekenen zijn de kansen op de arbeidsmarkt kleiner, is het lastiger medische adviezen, voorschriften of geldzaken te begrijpen of raak je digitaal achterop. Werkloosheid, schulden, misbruik van anderen, gezondheidsproblemen of eenzaamheid zijn mogelijke gevolgen hiervan. Een onverwachte situatie is vaak voldoende om schulden te veroorzaken. Dat zijn stuk voor stuk ingrijpende gebeurtenissen op iemands persoon. De PGA vindt dat we de problemen bij de bron moeten aanpakken en zien een belangrijke rol weggelegd voor de bibliotheek in het bieden van taalonderwijs.

Armoede bestrijden:

Financiële zorgen hebben ingrijpende gevolgen op iemands persoon. Onderzoek wijst uit dat armoede of het ervaren van schaarste het effect van een chronische stress situatie heeft en dat het patroon van opgroeien in armoede lastig is te doorbreken. Kinderen die opgroeien in armoede lopen op de lange termijn kans om zelf ook in armoede te leven. Er staan goede uitgangspunten in het huidige beleid Inkomensondersteuning. Wij willen dit aangrijpen om een 'Aanvalsplan Armoede' op te stellen.

Schulddienstverlening is een dure aangelegenheid als het op schuldsanering aankomt. Daarom is het zaak schulden in een vroeg stadium aan te pakken, bijvoorbeeld via de schulddienstverlening van Onis. Verhuurders en energiemaatschappijen kunnen gestimuleerd worden bij de eerste signalen het gesprek met de klant aan te gaan en ze te wijzen op deze vorm van dienstverlening.

De PGA staat voor:

- Het aanstellen van een armoederegisseur. Een armoederegisseur verbindt het beleid en de inwoners met elkaar om samen naar een oplossing toe te werken
- Het versimpelen van regelingen en een goede informatievoorziening.

- Het betrekken van scholen bij de vroegsignalering van armoede onder kinderen door contacten te leggen met zorgteams van scholen of de schoolarts / GGD.

Gelijke kansen bieden:

De PGA zet zich al jaren in voor de groep inwoners van Asten met een (arbeids-)beperking. Mensen ondersteunen zodat ze mee blijven doen in de maatschappij, vinden wij belangrijk.

De PGA staat voor:

- Lokale ondernemers stimuleren werk/stageprojecten voor mensen met een beperking of psychische stoornis in te richten, voorbeelden zijn Downies & Brownies en de Peelconnectie.
- Gratis gehandicaptenparkeerkaart en gratis inrichting gehandicaptenparkeerplaats. Deze mensen kiezen niet voor hun handicap en moeten dan extra betalen! Dat vinden wij onzin en demotiverend.
- Integraal overleg met maatschappelijke instellingen, ondernemers en onderwijsinstellingen om stageplaatsen en werkplekken zorgvuldig aan te sluiten op de behoefte aan personeel.
- Inburgering van statushouders door de verbinding te zoeken met Astenaren, maatschappelijke organisaties en lokale werkgevers. Wij willen graag meedenken met initiatieven die inwoners met elkaar verbinden.
- Toegankelijkheid voor mensen met een beperking beoordelen bij nieuwe plannen of inrichting openbare ruimte.

Directe hulp verlenen bij jeugdzorg: tekorten pikken we niet

Jeugd is gebaat bij een snel bereikbare zorg, omdat in deze levensfase je je snel ontwikkelt. Tekorten en daarmee gepaard gaande wachtlijsten zijn onacceptabel. De PGA wil dat het Rijk over de brug komt voor voldoende budget om de taken uit te voeren.

Steunpunt mantelzorg opnieuw bij Onis:

Steunpunt mantelzorg is wegbezuinigd. Dat is een gemis in Asten. Wij willen het steunpunt weer onderbrengen bij Onis.

De PGA zet zich in voor goede ondersteuning van mantelzorgers door bijvoorbeeld achtervang voor mantelzorgers te organiseren.

Aandacht voor het kunnen blijven uitvoeren van vrijwilligerswerk:

Vrijwilligers zijn van waarde en als vrijwilliger krijg je er zelf mooie en leerrijke ervaringen voor terug. We zien in Asten al tal van prachtige initiatieven die het vrijwilligerswerk stimuleren.

Onis matched vele vrijwilligers, organisaties en individuen met elkaar. Mensen doen steeds vaker incidenteel vrijwilligerswerk. Onis Mix en Match is een mooi project waarbij mensen gematched worden en zo (tijdelijk) waarde toe kunnen voegen voor een ander.

Het project van het 'Waardbos' waarbij scholieren en leden van bijenhoudersvereniging st Ambrosius samen met de gemeente bomen planten is een mooi voorbeeld. Hierbij werkt de gemeente, een vereniging en het onderwijs samen aan een duurzame groene en bloeiende ontwikkeling. De PGA maakt zich sterk voor het behoud van de maatschappelijke stage.

Het Museum Klok & Peel is een pareltje voor Asten. Er zijn talloze initiatieven die worden opgezet door meer dan 150 actieve vrijwilligers (plus medewerkers via Senzer). Het gebouw is nul-op-de-meter gebouwd en er is een enorm kennisnetwerk rondom het museum met verre oorden zoals via de Singing Bronze Foundation. Zij houden een prachtig cultuur- en natuurhistorisch erfgoed in stand en zijn een toeristisch trekpleister voor Asten. Er zijn plannen om de kennis naar een hoger plan te tillen met kenniscentrum de Peel Academie, dat zich gaat bezighouden met de cultuurhistorie van De Peel.

De PGA staat voor:

- Initiatieven die mensen met elkaar verbinden
- De maatschappelijke stage, ook in de toekomst!
- Een actieve houding van de gemeente om ook vrijwilligers mee te laten denken bij (nieuwe) ontwikkelingen.

Veilige schoolomgeving Strategisch huisvestingsplan basisscholen (SHP):

Het welzijn van kinderen en de kwaliteit van het onderwijs staan voorop bij de PGA. De PGA begrijpt dat er minder schoollocaties nodig zijn, maar de onderbouwing van het SHP is onder de maat. Sinds de bekendmaking van het SHP uiten inwoners van Asten hun zorgen. Door de verschillende prognoses is onduidelijk hoeveel scholen we nodig hebben. De PGA neemt dit serieus. De keuzes voor het schoolgebouw en de schoolomgeving dienen af te hangen van goed onderbouwde uitgangspunten. De PGA staat voor:

- Een school in de buurt en multifunctioneel gebruik en in verbinding staat met het verenigingsleven.
- De mogelijkheid om in samenspraak met ouders en scholen het type onderwijs te bepalen.
- Een school met een visie die focust op de ontwikkeling van een kind.
- Het hanteren van gedegen en transparante prognoses.
- Stimuleren van het gebruik van de fiets van en naar school.
- Veilige loop- en fietsroutes waarbij zo min mogelijk doorgaande wegen worden doorkruist.
- Kwalitatief goede gebouwen, die duurzaam zijn in zowel gebruik, materiaal als energie.
- Een groen schoolplein bij iedere school.

5. Asten inspireert:

Asten is een mooie groene gemeente met rust en ruimte en waar genoeg te beleven is. De PGA is trots op de Astense identiteit, die gekenmerkt wordt door de vele verenigingen en vrijwilligers. We vragen hier aandacht voor het bloeiende verenigingsleven en cultuur in Asten. Het zijn belangrijke bronnen voor de saamhorigheid in de Astense gemeenschap. Asten is gemoedelijk en heeft avontuurlijke karaktertrekken met een levendige historie. Historie en cultuur verbreedert en draagt bij aan maatschappelijke deelname. Hoe beter je de historie kent, des te interessanter het leven wordt. Daarnaast hebben de evenementen die georganiseerd worden een positieve uitwerking op de toeristische sector in Asten. Er is nog veel moois te ontdekken in Asten!

Onze speerpunten zijn:

- Onderwijs over de eigen leefomgeving: Een 'Peelweek' op de middelbare school.
- Cultuureducatie, waarbij kinderen ieder schooljaar in aanraking komen met kunst en cultuur.
- Respect en aandacht voor monumenten en een levendige historie.

Onderwijs over de eigen leefomgeving: Een 'Peelweek' voor jongeren op de middelbare school:

Het onderwijs is gericht op de wijde wereld: van de Vietnamoorlog, de Gouden Eeuw of dieren in het oerwoud. Hartstikke interessant! Maar waar is onze eigen leefomgeving in dit verhaal? Om de kennis over de identiteit en historie van Asten, De Peel, Brainport en Brabant te vergroten willen we als eerste stap de Peelweek invoeren. Vanuit verschillende vakken kan les worden gegeven over, en vooral *in* onze eigen leefomgeving. Elk schoolvak kan hierbij aansluiten. Bij geschiedenis kan geleerd worden over de eigen geschiedenis van onze streek, bijvoorbeeld in samenwerking met Heemkundekring De Vonder, Museum Klok & Peel en Stichting Behoud Kasteelerfgoed Asten (SBKA). Bij het vak economie kan een ondernemer uitleggen hoe een onderneming in elkaar zit of kan een groot bedrijf in de regio bezocht worden. Via het vak biologie kunnen grondboren of herkennen van dieren / planten worden aangeboden in samenwerking met IVN Asten Someren. Creatievelingen kunnen aan de slag samen met ondernemers, enzovoorts. De PGA vindt het cruciaal voor onze gemeenschap dat kinderen al van jongs af aan kennis maken met de omgeving en de mogelijkheden die er zijn.

Cultuureducatie, waarbij kinderen ieder schooljaar in aanraking komen met kunst en cultuur:

Ieder kind heeft recht op goed onderwijs op vlak van kunst en cultuur. Niet alle kinderen krijgen van huis uit dezelfde aandacht voor kunst en cultuur. We willen dat kinderen op school ieder jaar in aanraking komen met culturele uitingen. Hieruit kunnen talenten volgen!

Respect voor monumenten en aandacht voor een levendige historie:

Al decennia zien we onnodige afbraak van oude gebouwen in Asten. Juist die vooroorlogse gebouwen ziet de PGA als uniek. Zij maken het karakter van Asten. Asten is hier echter decennialang laks mee omgesprongen. De oude ansichten met daarop de oude jongensschool op de Markt, het groene Koningsplein en de straatbeelden spreken boekdelen. Er is helaas weinig meer van terug te zien. Ook in het recente verleden is er veel verwaarloosd en gesloopt. Het toont de jammerlijke toestand van ons cultureel erfgoed.

Sommige mensen kunnen het zich nog goed herinneren: het Millennium-theaterproject 'Geluiden' uit 1999 in opdracht van Gemeente Asten. Lokale Historie werd vervlochten met een moderne voorstelling. Inwoners, acteurs en conservatoriumstudenten maakten samen een bruisende voorstelling en 'schoten' zelfs de kerk de lucht in. De PGA wil ruim baan bieden aan zulke initiatieven bijvoorbeeld om de Klokkendagen nieuw leven in te blazen.

De eigen geschiedenis is boeiend en geeft een andere kijk op onze omgeving. Door slim gebruik te maken van kunst, technologie, informatieborden, het stimuleren van culturele verenigingen en evenementen willen wij onze historie tot leven laten komen in het straatbeeld. Die bewustwording draagt bij aan de instandhouding van oude gezichtsbepalende gebouwen.

De PGA staat voor:

- Update van de [erfgoedkaarten](#). We zien dat op verschillende plaatsen de cultuurhistorie nog niet goed verankerd is en bovendien heeft de heemkundekring de bewoningsgeschiedenis van diverse panden overzichtelijk gemaakt. Dat vraagt om een actualisatie!
- Een gebouw dat gebruikt wordt zorgt voor de instandhouding daarvan. Leegstand door te strikte bescherming doet daarentegen afbreuk aan het monument. Daarom willen we 'bestemmingsvrij ontwikkelen' introduceren voor monumenten. Je mag er wonen, een kantoor of winkel beginnen, enzovoorts; als er maar rekening gehouden wordt met de opgetekende historische waarden en uitgebreid onderzoek wordt gedaan naar cultuurhistorie en archeologie als dat gewenst is. Bij sloop van erfgoed van vóór 1960 vinden wij dat een cultuurhistorische waardestelling dient te worden uitgevoerd.
- Het herzien van het welstandsbeleid. Het welstandsbeleid is een fors boekwerk waarin goed de bouwperiodes van verschillende wijken en de karakteristieken vastliggen. We vragen ons echter af of we wat meer kunnen loslaten. De PGA vindt het belangrijker welstand te behouden in het centrum en de invalswegen waar iedereen elke dag langskomt – of bij monumenten, dan in de woonwijk waar de een verandering voor minder mensen impact heeft. Bij nieuwbouw vinden we welstand wel belangrijk om zorgvuldig voor de lange termijn een goede beeldkwaliteit te bewaken.
- Een projectmedewerker monumenten en cultureel erfgoed aanstellen bij de gemeente die een aantal zaken op orde brengt ten aanzien van cultuurhistorie en archeologie.
- Het verder digitaliseren van ons historisch archief. Het gemeentelijk archief ligt grotendeels bij het RHC-Eindhoven. Daar ligt het veilig opgeslagen, maar is het moeilijk toegankelijk voor onze inwoners. De PGA wil verdere stappen zetten in de digitalisering van het archief, als inspiratiebron voor de toekomst.
- Initiatieven die een levendige historie uitdragen stimuleren.
- Transformeren van de locatie Bonifatiusschool, met behoud van het pand.
- Duidelijk maken wat het belang is van de molenbiotoop en deze respecteren.

Een prachtig uniek initiatief om erfgoed toegankelijk te maken komt van eigen bodem. De heemkundekring heeft al deels en is er nog mee bezig om de bewoningsgeschiedenis van Asten in kaart te brengen. Zie daarvoor: <http://www.heemkundekringdevonder.nl/bs/bewoningsgeschiedenis/index.php>

Leuke websites om historie te ontdekken zijn:

- Het archief van RHC-Eindhoven is te raadplegen via: www.rhc-eindhoven.nl.
- Op www.bhic.nl is het archief van Adriaen Brock te vinden, o.a. de eerste auto's van Asten en 400.000 [grote en kleine boeven](#) uit Brabant!
- Op www.delpher.nl vind je miljoenen krantenpagina's die opzoekbaar zijn gemaakt.

6. Asten geniet:

Genieten is belangrijk. Voor jong en oud zijn er tal van mogelijkheden. Wandelen in de natuur, creatief uitleven bij verenigingen of je muzikaal ontplooien. Je kunt ook juist je rust vinden in Asten: in De Grootte Peel en andere natuurgebieden. De PGA omarmt kunst en cultuur.

Cultuur en sport zijn belangrijke pijlers om elkaar te ontmoeten en de gemeenschapszin hoog te houden. Juist nu in de coronatijd zijn we ons extra bewust van de waarde van bewegen en samen zijn voor ons fysieke en psychische welzijn. Wij vinden dat de gemeente in deze moeilijke tijden van corona actief in de gaten moet houden dat de verenigingen en de culturele instellingen op peil blijven. We moeten ervoor zorgen dat een actief verenigingsleven blijft bestaan, ook na corona.

Het verenigingsleven is de bron van genieten en saamhorigheid binnen de Astense gemeenschap. Sport en cultuur verbreedert en draagt bij aan maatschappelijke deelname. Daarnaast hebben de evenementen die georganiseerd worden een positieve uitwerking op de toeristische en recreatieve sector in Asten. Wij willen het verenigingsleven en plekken waar je kunt genieten versterken door:

- Werk te maken van spelen.
- Sport te stimuleren.
- Ruimte te bieden voor jongeren.
- Fietspadennetwerk te verbeteren.
- In te zetten op grote en kleine toeristische trekpleisters.
- Cultuur en evenementen te stimuleren

Werk maken van spelen:

Kinderen zijn van nature onderzoekers en ontdekkers. Spelenderwijs onderzoeken en ontdekken ze hun wereld en leefomgeving en zo ontwikkelen ze zich. De PGA wil de kernen kindvriendelijk inrichten zodat er optimaal ruimte is voor spelen. Het gemeentebestuur speelt een grote rol in de speelkansen van het kind. Het is bij de ontwikkeling van recreatie,- en speelvoorzieningen belangrijk dat de mening van kinderen, ouders en buurtbewoners mee wordt genomen; zij maken immers gebruik van deze voorziening.

De PGA hecht waarde aan een goed speelbeleid en maakt daarom werk van spelen!

De PGA staat voor:

- Het opstellen van een goed speelbeleidsplan waarbij het betrekken van buurtbewoners, met name kinderen, centraal staat.
- Speel- en sportvelden in de wijken, die de basis zijn van sociale samenhang binnen een wijk. De PGA maakt zich sterk voor het behoud en onderhoud van recreatieve faciliteiten in de wijk.
- De PGA ondersteunt initiatieven voor natuurspeeltuinen, opgericht door inwoners, ondernemers en gefaciliteerd door de gemeente.
- Kindvriendelijke loop- en fietsroutes naar de scholen.
- Een groene speelplaats bij iedere school, zie www.groeneschoolpleinen.nl voor tips en inspiratie.

Sport stimuleren:

Sport is goed voor lichaam en geest. Sporten houdt je brein scherp voor een betere concentratie op school of werk. De PGA staat daarom 100 % achter het stimuleren van sport in de gemeente. Het Astense, Heusdensed en Ommelse verenigingsleven dat zich inzet voor sport en cultuur dient de grootst mogelijke ondersteuning te krijgen van de gemeente. Wij maken graag nog meer werk van sport, samen met [Leef! en de sportraad](#).

De PGA staat voor:

- Een lage instap bij verenigingen, zodat iedereen mee kan sporten. [Sportimpuls](#) is een geweldig initiatief om basisschoolleerlingen kennis te laten maken met verschillende sporten en verenigingen. Dit willen we verder uitbouwen en het mogelijk maken voor volwassenen om hier aan mee te doen zodat ook zij een overzicht krijgen van de mogelijkheden en met beginnerslessen laagdrempelig kunnen instappen.

- Deelname van kinderen uit gezinnen met lagere inkomens aan activiteiten. De PGA maakt zich sterk voor behoud van een bijdrage om te waarborgen dat ieder kind aan activiteiten deel kan nemen. Sporten is niet alleen gezond, het helpt kinderen ook in de ontwikkeling van sociale vaardigheden.
- Verenigingen ondersteunen in de continuïteit (bestuur / ledenwerving / vrijwilligers vinden).
- Multifunctioneel inzetbare en toekomstbestendige verenigingsgebouwen.
- Samenhangende en samenwerkende sportinfrastructuur in Asten.
- Sport en bewegen betrekken in de planvorming van nieuwe ontwikkelingen voor een sportvriendelijke openbare ruimte.
- Buitensport mogelijkheden vergroten of verbeteren zoals skaten, volleybal / basketbal, mountainbikeroutes, bij trapveldjes enzovoorts. Wij juichen innoverende sportfaciliteiten toe.
- Het stimuleren van sport en spel bij grote evenementen. Sport gaat over gezondheid, maar ook over lol maken!

Ruimte bieden voor jongeren:

Jongeren willen zelf iets bouwen: een feestje, een hangplek; meedoen aan sportactiviteiten, iets doen op straat, thuis of op een openbare plek zoals 1hoog. Jongeren betrekken in de samenleving helpt daarbij. Het jongerenwerk in Asten werkt al jaren hard om jongeren een plek te bieden waar zij veilig kunnen zijn. Ook OJC Jonosh in Heusden is een door jongeren gerund initiatief waar zij hun vrije tijd doorbrengen en zichzelf ontwikkelen.

Wij nodigen jongeren uit om met nieuwe leuke activiteiten te komen in het dorp. Dat kan groot of juist heel klein zijn: een filmavond op de Markt, een speeltoestel plaatsen, een sportevenement zoals een bootcamp. De PGA wil de ideeën van jongeren faciliteren!

De PGA staat voor:

- Een projectsubsidie voor jongeren, waar jongeren kartrekker zijn en de ouders, professionals en ambtenaren initiatieven begeleiden. Ook voor jongeren geldt, een goed idee? [Geef het ons mee!](#)
- Het voortzetten van het Jong Nederland Heusden en Jonosh-plan. De PGA heeft zich in het verleden hard gemaakt zodat Jonosh en Jong Nederland Heusden hun eigen stekkie kunnen behouden in de voormalige Antoniussschool in Heusden. Het pand is inmiddels opgeknapt zodat het weer aan alle eisen voldoet. Laat dit een inspiratiebron zijn voor andere ontmoetingsplekken voor jongeren.
- De PGA streeft ernaar jongeren te betrekken bij de politiek. Een eigen jongerenraad met een directe inbreng behoort daartoe, als dit gedragen wordt door jongeren zelf.

Fietspadennetwerk verbeteren:

De regio staat toeristisch op de kaart door het nieuwe samenwerkingsverband 'Land van de Peel'. Daarnaast is Asten het eindpunt van een potentiële snelfietsroute in het [beleid Snelfietsroutes](#) van de Fietsersbond. Daar willen wij werk van maken. Het is belangrijk dat er regiobreed een goed netwerk van fietspaden ligt voor zowel de toerist als de forens! Concreet willen wij werken aan:

- Fietspaden aanleggen, in en rond de gemeente op locaties waar enkele fietspaden ontbreken. Voorbeelden zijn: achter Oostappen via Helmond, in de Berken en de Ospelerweg.
- De snelfietsroute. Het fietspad aan de Dijkstraat zien we als begin van de snelfietsroute. Bij andere gemeentes vragen we aandacht voor de voltooiing op hun grondgebied richting Eindhoven/Helmond.

Inzetten op grote en kleine toeristische trekpleisters:

Onze gemeente bestaat uit verschillende grote en kleine trekpleisters. Deze willen we versterken door ze met elkaar te verbinden in een netwerk. Een netwerk van grote en kleine trekpleisters maakt van 1 plus 1, 3. Kasteelruïne en kasteellandschap, camping Prinsenmeer, golfbaan 't Woold, Museum Klok & Peel, het centrum en De Grootte Peel zijn grote trekpleisters. Bij kleine trekpleisters kun je denken aan kapelletjes, oude bomen, verhalen uit de tweede wereldoorlog, restaurantjes of duurzame en innovatieve landbouwbedrijven. Elk van deze punten creëert grote meerwaarde voor onze gemeente. Educatie, horeca, winkels, evenementen en sport kunnen op dit netwerk aanhaken.

De PGA staat voor:

- De toeristische kansen van het museum en de kasteelruïne uitbouwen.
- Een toekomstbestendig museum Klok en Peel.

- Het stimuleren van mini-campings en andere kleine recreatieve initiatieven.
- Een positieve en open houding tegenover ondernemers en initiatiefnemers die zich inzetten om (nieuwe) evenementen of activiteiten op te zetten die het toerisme in Asten ondersteunen.
- Het afmaken van het fietsrondje aan de rand van de Groote Peel.
- Een paardenroute-netwerk realiseren in Asten (Asten is een gat in het [paardenroutenetwerk](#)).

Culturele en sportieve evenementen stimuleren:

Evenementen zorgen voor een hechte gemeenschap, en voor verbinding tussen jong en oud. Tijdens evenementen kan jong talent zich in de kijker zetten (zie [Asten Onderneemt](#)) en krijgen lokale kunstenaars en ambachten een podium. De PGA wil deze vorm van ontmoeten stimuleren.

De PGA wil:

- Meer ruimte voor evenementen die op creatieve wijze met gezondheid, sport en duurzaamheid omgaan.
- Een culturele kring die de gemeente en haar partners ondersteunt in het bedenken en uitvoeren van culturele activiteiten.
- Het ontwikkelen van een projectsubsidie voor jongeren, waar jongeren kartrekker zijn en de ouders, professionals en ambtenaren initiatieven begeleiden.

7. Asten goed geregeld:

De PGA streeft naar een slagvaardige gemeentelijke dienstverlening, die open en transparant is naar de inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers. Duidelijke kaders zoals beschreven bij Asten Samen Groen zorgen voor een slagvaardig bestuur. Inwoners betrekken bij wat op gemeentelijk niveau speelt, is belangrijk om participatie aan te wakkeren. Burgerparticipatie houdt de gemeentelijke dienstverlening scherp. Een zorgvuldige informatieuitwisseling via de diverse kanalen zoals social media is belangrijk. De gezonde financiële situatie willen we in stand houden en burgers daarbij betrekken door een duidelijke transparante communicatie hierover. Daarnaast krijgt de gemeente er steeds meer taken bij. Steeds vaker wordt er daarom op regionale schaal samengewerkt. De regionale samenwerking willen we verder optimaliseren door ambtelijk op verschillende thema's meer samen te gaan werken met gemeentes binnen de MRE (Metropoolregio Eindhoven).

Speerpunten zijn:

- Meedenken in het voortraject.
- Burgerinitiatieven steunen waar mogelijk en slimmer financieren.
- Gemeentelijke dienstverlening: snel, helder en flexibel.
- Een zorgvuldig, transparant en maatschappelijk relevant huishoudboekje.
- Inclusiviteit verder nastreven.
- Aansluiten op regionaal niveau (Brainport)

Meedenken in het voortraject:

Op pad naar nieuwe ontwikkelingen, hoe doe je dat? Door ideeën in samenspraak op te bouwen. Samen doen, samen leren, samen verder komen. De PGA vindt dat burgers erbij betrekken ervoor zorgt dat plannen aangescherpt worden en beter worden. Een andere mening doet ertoe!

Recente voorbeelden waarbij de raad en inwoners te laat zijn betrokken zijn plannen die ons direct raken. Voorbeelden zijn ons nieuw gemeenschapshuis en het strategisch huisvestingsplan voor basisscholen.

Inwoners die met ideeën komen zijn waardevol. Ze tonen lef, energie, kracht en gemeenschapszin. Wij vinden het goed als inwoners met ideeën komen. De [ideeën tot nu toe](#) zijn divers en zeer waardevol. Wij vinden dat de gemeente initiatieven volop moet ondersteunen / faciliteren. De regering geeft in het regeerakkoord aan dat zij ook burgerinitiatieven stimuleren. Asten loopt mee in de vooruitgang. Wij vinden dat inwoners in een vroeg stadium moeten kunnen meedenken. De gezamenlijke kennis van en over de eigen leefomgeving wordt vergroot waardoor we samen tot slimme oplossingen kunnen komen. De PGA is hiervan overtuigd.

Burgerinitiatieven steunen waar mogelijk: maak vooral de (on)mogelijkheden inzichtelijk!

Afgelopen jaren zijn drie grote burgerinitiatieven aan bod gekomen in de raadsvergaderingen: het Vorstermansplein, processiepark Mariaoord en Skatepark Tipi. We lopen de drie initiatieven langs.

Vorstermansplein (Heusden):

Dit initiatief is vanuit het Dorpsoverleg Heusden aangedragen. Het is een goed plan en het is het waard om hier in te investeren. De waarde is duidelijk en hoeft niet van onderop nogmaals benadrukt te worden. Het is een herinrichting openbare ruimte net zoals de herinrichting van de Markt dat ooit was. De PGA vindt dat Heusden een mooi dorpshart verdient en dat het Vorstermansplein in aanmerking komt voor een hoogwaardige inrichting openbare ruimte zoals voorgesteld. Herinrichting openbare ruimte is een taak van de gemeente en dus moet je dit ook zodanig bekijken en zorgen dat het gebeurt. Dan resteert nog de afweging wanneer en hoe zich dit verhoudt tot de planning van andere projecten.

Skatepark Tipi (Asten):

Het Skatepark Tipi is een top initiatief, dat helemaal past binnen onze visie op [sporten](#). Naast een bijdrage van de gemeente denken wij dat financiering aan te boren is via andere wegen. Het is belangrijk die andere wegen in beeld te hebben om een bijdrage vanuit de gemeente te onderbouwen.

Processiepark Mariaoord (Ommel):

Dit initiatief houdt cultuurhistorie levendig. Het idee ondersteunen wij van harte. Voor het processiepark lijkt de financiering rond te komen.

Slimmer financieren van burgerinitiatieven:

Om de financiering van burgerinitiatieven rond te krijgen, is het streven kosten te drukken en andere financieringsmogelijkheden in kaart te brengen. Als financiering via andere wegen mogelijk is of logischer is, dan willen we dat de gemeente daar actief in meedenkt tot het moment dat er geen andere logische uitwegen zijn. De financiering van burgerinitiatieven vanuit de gemeente houdt op als er grote risico's aan verbonden zitten of wanneer de waarde voor de gemeenschap niet opweegt tegenover de kosten.

Gemeentelijke financiering via incidentele middelen:

Bij gemeentes kan eenmalig geld jaarlijks voor veel minder in de boeken staan dan structurele lasten. De gemeente financiert de burgerinitiatieven op dit moment via structurele lasten. Paradoxaal weegt dit zwaarder dan een groot bedrag incidenteel. De PGA is van mening dat de financiering van burgerinitiatieven beter is wanneer dit als incidenteel geboekt wordt. Er is dan een grotere financieringsmogelijkheid voor de gemeente. Als iedereen het erover eens is dat het waardevol is, dan vinden we dat we er voor moeten gaan!

Gemeentelijke dienstverlening; snel, helder en flexibel:

De gemeente staat in voor onze inwoners. De PGA heeft dienstverlening hoog in het vaandel staan. Laagdrempelig contact houden met inwoners, ondernemers en andere organisaties is dan cruciaal. De dienstverlening moet slim, eenvoudig en snel kunnen waarbij de vraag van de inwoner centraal staat. Dit houdt in dat de gemeente indien gewenst bij burgers en instellingen langs komt. Op deze manier leren we onze omgeving het beste kennen, in plaats van achter onze bureaus. Het veranderen van deze rollen vergt inspanning van meerdere partijen. Een gemeente die de mensen centraal stelt, is de meest leefbare gemeente met de sterkste lokale economie. En dat is pas echt progressief!

De PGA staat voor:

- De gemeente als partner en verbinder. De gemeente willen we verder ontwikkelen als kennisdeler. Digitalisering speelt hierbij een grote rol. We willen bijvoorbeeld geodata beter inzetten voor het bepalen van de beleidsstrategie.
- Laagdrempelig contact met burgers en ondernemers.
- Flexibele openingstijden, zoals woensdag tot 21.00 of zaterdagochtend.
- Het regelmatig peilen van de dienstverlening door enquêtes uit te zetten.
- Het faciliteren van reclame van lokale initiatieven en evenementen die op een creatieve manier de aandacht trekken in samenwerking met de VVV en CMA.
- Het betrekken van burgers bij de totstandkoming van beleid door digitale toepassingen en het duidelijk uitwisselen van informatie over wat er speelt binnen de gemeente via de (sociale) media.

- Samenhang, doelmatigheid en efficiëntie bij organisaties, die op verschillende beleidsterreinen zoals zorg, wonen en veiligheid actief zijn voor de Astenaar.
- Werken aan een inclusieve gemeente. Inclusiviteit kan positief bijdragen aan het welbevinden van onze inwoners. Na de thema-bijeenkomst inclusiviteit van 6 juli, zetten wij de denklijn verder voort.

Een zorgvuldig, transparant en maatschappelijk relevant huishoudboekje:

De PGA gaat behoedzaam om met de beschikbare overheidsmiddelen. Wij realiseren ons dat deze middelen door onze burgers moeten worden opgebracht. Daarom zijn wij voorstander van een sterke budgetdiscipline. Wij sturen op gestelde doelen op basis van vooraf beschikbaar gestelde middelen. Bij elke financiële beslissing kijken we eerst naar het probleem en de urgentie. Niet het budget staat centraal maar de maatschappelijke bijdrage die we er mee kunnen leveren. Wij kiezen daarom aan de ene kant voor het handhaven van de kwaliteit van onze leefomgeving en aan de andere kant voor het oprekken van de economische levensduur van voorzieningen.

- Terughoudendheid met betrekking tot het aangaan van risico's.
- Transparantie in de financiën. Wij verantwoorden door helder te verwoorden wat is bereikt, hoe het is bereikt en met inzet van welke middelen. Transparantie vooraf en achteraf.
- Het voorkomen van lastenverzwaringen. De gemeente dient rekening te houden met de koopkracht van haar inwoners. We laten de ontwikkeling van de lokale lasten gelijke tred houden met de inflatie.
- Het behoud van kwijtschelding van lokale lasten, voor mensen met een minimuminkomen.
- De sterkste schouders dragen de zwaarste lasten. In principe moet uitvoering van gedecentraliseerde taken binnen het gedecentraliseerde budget plaatsvinden. Waar dit niet kan, omdat de lokale situatie niet overeenkomt met de gemiddelde normen, maakt de PGA keuzes vanuit onze principes van een samenleving waar voor iedereen plaats is en waar iedereen mee kan doen.
- Het kostendekkend doorberekenen van lokale belastingen waar een duidelijke tegenprestatie tegenover staat (afvalstoffenheffing, rioolheffing en leges).
- Het behouden van reserves om tegenvallers te kunnen opvangen, zonder dat dit een doel op zich is.
- Het proactief benutten van subsidiepotenties bij de provincie en het rijk.

Aansluiten op regionaal niveau (Brainport):

Steeds meer besluiten die van belang zijn voor inwoners worden genomen op regionaal niveau (Brainport). Denk aan de Regionale Energiestrategie, de uitvoerende werkzaamheden van Peelgemeenten, de omgevingsdienst of de Metropoolregio Eindhoven die de economische ontwikkeling van de regio uitbouwt. De PGA wil hier meer vat op krijgen door aandachtspunten onderling per gemeente uit te wisselen.

8. Asten boert bewust:

Schone lucht, gezonde grond, helder drinkwater en schoon oppervlaktewater, dat is wat wij willen!
Een kleinere veestapel, minder mest, minder stank, minder stikstof, minder fosfaat en fijnstof weg.

Onze boeren hebben een enorme transformatie ondergaan in korte tijd. Waar in 1950 de meeste boeren nog een gemengd bedrijf hadden met 5 koeien, 20 varkens en 50 kippen is een bedrijf van nu gespecialiseerd en heeft één gespecialiseerd bedrijf 105 koeien of 4478 varkens of 88.000 vleeskuikens (Agrimatie.nl). Bovendien gebeurt niet alles meer met de hand, maar met enorme landbouwmachines en digitale toepassingen, zowel op het land als in de stal. Door al deze veranderingen is Nederland de tweede grootste exporteur van landbouwproducten (na de Verenigde Staten). Dat we op zo een klein oppervlak zoveel produceren is tot op zekere hoogte duurzaam en dus iets om trots op te zijn! Dit heeft echter ook zijn keerzijde. Asten ligt op het zand. Dat is weinig vruchtbaar voor de landbouw. Een deel van de agrarische sector gebruikt daarom nog steeds veel kunstmest en de stallen veroorzaken veel emissie van ammoniak en fosfaat, met als gevolg een zeer eenzijdige flora van [varens](#), [bramen](#) en [brandnetels](#). Dat is iets wat we juist niet willen. Ook is de luchtkwaliteit is op sommige plekken beroerd. In de Peelregio zijn meer dieren dan mensen. De omvang van de veestapel in Asten ligt rond de 16.491 koeien, 175.726 varkens en 1.213.000 kippen (CBS landbouw, 2020) op 193 bedrijven. De agrarische sector neemt 12,7 % van de banen in binnen onze gemeente. Tegelijkertijd neemt het platteland 64% van de ruimte in beslag (CBS, 2016). Wat in het buitengebied gebeurt, bepaalt voor een belangrijk deel de kwaliteit van ons leven in Asten. Paradoxaal genoeg

werken steeds minder mensen op het platteland. Bedrijfsbeëindigingen en schaalvergroting gaan hand in hand. Leegstaande stallen zijn een groot probleem in het buitengebied. De sociale controle verliest terrein op het platteland; wat (drugs)criminaliteit in de hand kan werken.

De PGA staat voor oplossingen op een menselijke maat met als doel de leefbaarheid in het buitengebied verbeteren. De PGA gaat voor kwaliteit, in plaats van schaalvergroting. Te denken valt aan duurzame innovatie van bestaande landbouw, voedselbossen, circulaire landbouw, natuurontwikkeling, zorgboerderijen, recreatieve mogelijkheden of woongroepen. Samen met de boeren, bewoners en natuurorganisaties krijgen een gezond platteland voor mens, dier en plant voor elkaar!

De PGA wil:

- Een gezond platteland voor mens, dier en plant.
- Balans op het platteland.
- Geen nieuwe megastallen in de gemeente.
- Het licht uitdoen. In Asten is er te veel lichtoverlast van onze glastuinbouw.
- Dorpslandbouw in de kernen.
- Géén vrachtwagenparkeerplaats ter hoogte van de Berken.

Een gezond platteland voor mens, dier en plant:

De veedichtheid in onze regio is al een van de hoogste van Europa. Qua stikstof en fijnstof is onze regio een van de grootste vervuilers van Nederland. De volksgezondheid en de biodiversiteit zijn daarbij in het geding. Q-koorts, MRSA en andere zoönose maken ons bewust van dit risico. Om nadelige gezondheidseffecten in te perken zijn nieuwe normen nodig om te kunnen handhaven en te controleren of agrarische bedrijven zich houden aan de gestelde normen t.a.v. fijnstof, stank, mest, ammoniak en afvalwater. Normeren begint bij meten en beoordelen wat de gevolgen zijn voor de omgeving. Daar wil de PGA zich voor inzetten.

Een gezond platteland voor mens, dier en plant bereiken we door:

- Meten = weten. Het bepalen van emissies door goede metingen te doen. Die ontbreken veelal.
- Normen bepalen uit gezondheidsoverwegingen voor mens, dier en plant. We volgen de landelijke ontwikkelingen m.b.t. (stikstof)emissies op de voet.
- Het streng handhaven en controleren van agrarische bedrijven op de milieunormen t.b.v. de gezondheid.
- Een kleinere veestapel, minder mest, minder stank en fijnstof weg.
- Grenzen stellen aan het aantal dieren door dieren aantallen op te nemen in het bestemmingsplan.
- Op de gronden die de gemeente verpacht leggen we een verbod op het gebruik van glyfosaat. Daarnaast verpachten we geen gronden meer om te worden ingezet voor gewassen (bijv. lelies) waarbij veel bestrijdingsmiddelen worden ingezet.
- Waar mogelijk riooloverstorten uit gebruik nemen. Op deze manier voorkomen we problemen zoals stank, vissterfte, vuil in het oppervlaktewater en problemen met de ecologie rondom de overstort.
- Ondersteunen van de oprichting van een Agrarische natuurvereniging. (zie: 'Asten Samen Groen') voor een hecht en natuurinclusief platteland met meer biodiversiteit.
- Duurzame proefprojecten op te starten. In het buitengebied is een verandering van de landbouw nodig naar een landbouw die water en natuur niet meer belast en tegelijk zorgt dat boeren een goed bestaan hebben. Voorbeelden zijn Land van Ons, Caring Farmers, Herenboeren, Groene Klaver.
- Bedrijven die in een spagaat zitten tussen geldtekort en de wil om te verduurzamen, te ondersteunen.
- Het weren van megastallen in het buitengebied om situaties als aan de Slobeendweg te voorkomen. Megastallen ondermijnen het hechte en duurzame plattelandsleven.
- Bouwblokken voorzien van een groene omlijsting en landschappelijke kwaliteit toevoegen.
- Een slagvaardige aanpak van de leegstand in het buitengebied. De PGA wil de mogelijkheid open laten om in leegstaande stallen (alternatieve) woningen te bouwen, onder voorwaarde dat deze woningen zelfvoorzienend gebouwd worden.
- Samen met boeren in het buitengebied onderzoeken hoe we de waterkwaliteit en bodemstructuur kunnen verbeteren zodat de natuur daar beter van wordt.
- Nieuwvestiging van landbouwbedrijven en mestverwerkingsinstallaties, behoudens bestaande rechten, uit te sluiten.
- Geen nieuwvestiging en/of uitbreiding van geitenhouderijen toe te staan.

Goede voorbeelden zijn de [Peelconnectie](#); een innovatieve en duurzame boerderij in Liessel en [Bijzonder Brabants](#) in Deurne.

- Nieuwe industriële mestverwerkers naar terreinen voor zware industriële activiteiten en/of grootschalige logistieke activiteiten te verwijzen.

Balans op het platteland:

De PGA is voor een mix van wonen, werken (landbouw en bedrijven) en recreatie die elkaar in balans houdt. Denk aan een patchwork van agrarische bedrijven, (zorg)boerderijen, recreatievoorzieningen, woongroepen, enzovoorts. De PGA staat voor:

- Het samen met inwoners, boeren en andere partners (o.a. recreatieve bedrijven) initiatieven oppakken voor een hecht platteland en voor het opheffen van de leegstand. Een mix van wonen, werken en recreatie is hierbij het uitgangspunt. Oplossingen voor de zorgvraag van inwoners willen we tevens mogelijk maken en stimuleren op het platteland.
- Samen met boeren willen we 'natuurinclusieve' projecten opstarten om de landbouw beter aan te laten sluiten op de natuur en de biodiversiteit te vergroten. Voorbeeld hiervan zijn de [Herenboeren](#) of een Agrarische Natuurvereniging (ANV). In het regeerakkoord staat dat er geld beschikbaar komt voor landschapsbeheer en de uitdagingen op vlak van landbouw en natuur. We volgen deze ontwikkelingen op de voet.
- Landbouwinnovatie. Boeren hebben een grote innovatiekracht. Die kracht willen wij inzetten door onderzoeksinstituten naar hier te halen om kennis op te doen en te delen. Onderzoeken zouden kunnen gaan over natuurinclusieve landbouw; of verder innoveren binnen de glastuinbouw (verticale landbouw). En samen kijken hoe we minder bestrijdingsmiddelen kunnen gebruiken in de agrarische sector. Deze projecten genereren een grote spin-off voor onze gemeente.
- Het stimuleren van een circulaire economie bij boeren. Allerlei stromen van energie, grondstoffen en arbeid gaan nu langs elkaar heen. Dat is een gemiste kans! Bijna alle kassen hebben bijvoorbeeld een gasgenerator voor de verwarming. De reststroom kan een deel van Asten van stroom voorzien. Door krachten te bundelen zou de stroom veel rendabeler verkocht kunnen worden.
- Een gemeente die goed op de hoogte is van subsidieregelingen, zodat we hier gebruik van kunnen maken. Een voorbeeld van een subsidie om duurzaamheid te stimuleren is het Groen ontwikkelfonds Noord-Brabant, waarin boeren en andere grondbezitters de kans krijgen om nieuwe natuur te ontwikkelen.
- Het aanpakken van leegstand door een integraal project - in samenspraak met inwoners en agrariërs - voor herbesteding of sloop van de vrijkomende agrarische bebouwing (VAB's). Dit verkleint de kans op criminaliteit. Regelingen zoals staldering dragen hieraan ook bij.

Een interessante uitwerking om natuur en landbouw te combineren zijn voedselbossen. Er wordt voedsel verbouwd gecombineerd met natuur op zo een manier dat de opbrengst hoger is dan een perceel met 1 teeltlaag. Bomen en akkers worden bijvoorbeeld gecombineerd.

Het licht uitdoen:

Lichtvervuiling is om meerdere redenen onwenselijk. Het verstoort ons eigen natuurlijke dag-/nachtritme, en insecten, vogels en amfibieën raken hier gedesoriënteerd door. Daarnaast verbruiken we 's nachts veel energie door alle (onnodige) verlichting aan te laten. De kaslichten zijn op bepaalde dagen van heinde en verre te zien. De PGA staat voor:

- Inzetten van handhaving om lichthinder vanuit tuinbouwkassen terug te dringen.
- Deelname aan de Nacht van de Nacht om bewustzijn bij inwoners te vergroten.
- Het gebruik van LED-verlichting bij nieuwe verlichting en het volgen van nieuwe ontwikkelingen.

Dorpslandbouw in de kernen:

Moestuinen zijn ook een soort kleinschalige landbouw. De PGA wil dorpslandbouw stimuleren. Je kunt dan denken aan pluktuinen, volkstuintjes of stadslandbouw op platte daken. Mensen krijgen daarmee de mogelijkheid verantwoord en goedkoop voedsel te verbouwen en tegelijkertijd wordt het sociaal contact beter en zijn mensen meer bewust van de herkomst van ons voedsel.

Géén vrachtwagenparkeerplaats ter hoogte van de Berken:

De provincie en enkele andere organisaties zijn voornemens een vrachtwagenparkeerplaats te realiseren aan de zijde Deurneseweg ten noorden van de A67. Wij zijn hier faliekant op tegen en wensen hier natuurontwikkeling (zie ook [project De Berken](#)).

Speerpunten Asten:

Voor Asten wil PGA:

- Een autovrije en groene Markt.
- Voldoende sociale woningbouw.
- Samen werken aan een vernieuwd Ploegmakerspark.
- Een betere bescherming en herbestemming van oude gebouwen. Dorpskarakter versterken.
- Toewijzingsstelsel voor sociale woningbouw herzien met meer aandacht voor passendheid van de woning bij omvang van huishoudens en invullen van het woonrecht voor eigen inwoners.
- Betaalbare / sociale woningbouw voor iedereen met tijdige ontwikkeling van nieuwe locaties.
- Alternatieve woonvormen: Tiny houses, co-housing, groepswonen realiseren o.a. in het gebied Loverbosch.
- Skatepark Tipi tot realisatie brengen.
- Groene schoolpleinen realiseren.
- CPO-projecten stimuleren.
- Duurzame gemeentelijke gebouwen.
- Het aanpakken van de wateroverlast door kleine en grote maatregelen (wadi's, groendaken enz.).
- Herontwikkeling bestaand bedrijventerrein.
- Het realiseren van een ecowijk en het verduurzamen van woningbouwprojecten.

Speerpunten Heusden:

Voor Heusden wil PGA:

- Voldoende seniorenwoningen.
- Gezonde lucht.
- Minder intensieve veehouderij, geen uitbreiding.
- Herinrichting Vorstermansplein uitvoeren.
- Groene speelplaats bij de basisschool.
- Verkeersveilige oversteek in de kern bij de Meijelseweg.
- Bouwen van woningen naar behoefte.
- Behoud van de supermarkt, waarbij de eigen inwoners het economisch bestaansrecht bepalen.
- Het aanpakken van de wateroverlast en verdroging door kleine en grote maatregelen (afkoppeling, wadi's, aanplant bomen, groene daken enz.)

De PGA wil concreet de volgende projecten oppakken:

- Het kasteellandschap verbinden met de kern van Heusden. Wandel- en fietspaden creëren zodat er een mooi uitloopgebied ontstaat. Met zorg en respect omgaan met kasteelruïne en omgeving. Een open groene zone tussen Asten en Heusden moet gehandhaafd blijven.

Speerpunten Ommel:

De PGA steunt de visie Ommel 1000 +. Voor Ommel wil PGA:

- Substantiële woningbouw die de leefbaarheid versterkt.
- Alternatieve woonvormen bij de geplande woningbouwlocaties.
- Samen met inwoners een specifieke ontmoetingsplek op het Onze Lieve Vrouweplein realiseren.
- Bouwen naar behoefte.
- Het treffen van maatregelen tegen fijnstof bij de A67 en N279.
- Behoud van de school als basisvoorziening voor Ommel.
- Een betere fietsverbinding Oostappen - Helmond (centrum/station), voor inwoners en toeristen.
- Het verbeteren van de toegankelijkheid van De Berken met loop- en fietsroutes over de A67 en N279 (zie [project de Berken](#)).
- De PGA steunt het in uitvoering zijnde burgerinitiatief om het processiepark Mariaoord te restaureren en groen en uitnodigend in te richten.

- Het vergroten van de biodiversiteit: in beekdalen; vergroten stuifzand en heide in de Oostappense bossen.
- Het stimuleren van intensieve recreatie (klimwand, bikesports, bootcamps, festival)
- Aanpak van de wateroverlast door kleine en grote maatregelen (afkoppeling wadi's, groendaken enz.)

Speerpunten buitengebied:

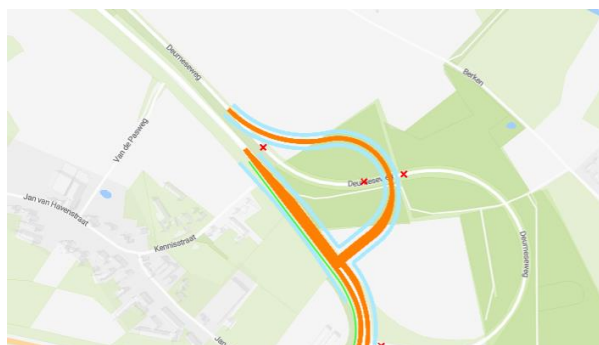
Voor het buitengebied wil PGA:

- Een kleinere veestapel. Heusden ligt in een gebied met een van de hoogste concentraties fijnstof. De PGA staat voor een kleinere veestapel, minder mest en minder stank.
- Intensieve veehouderij, in of dicht bij de kern gelegen, uitfaseren.
- Het weren van megastallen in het buitengebied. Zij ondermijnen het hechte en duurzame plattelandsleven.
- Het terugbrengen van het natuurlijk landschap. Waardevolle elementen toevoegen. Biodiversiteit stimuleren.
- Een aanpak van de hinderlijke lichtvervuiling vanuit de tuinbouwkassen.

Idee voor 'project de Berken' verder uitgelegd:

De mogelijke verbetering van de N279 zorgt ervoor dat de bocht in de Deurnese weg wordt verkleind en verschoven. Verder is bij Swinkels aan de Vlierdense kant het pad in ere hersteld. Allemaal aanknopingspunten om met de ruimte die vrijkomt bij de Berken en de Deurnese weg leuke en aangename dingen doen!

Door de bocht weg te halen ontstaat er ruimte die benut kan worden voor natuur. Omdat het een zichtlocatie betreft zien wij mogelijkheden voor een biodivers zonnepark. De Berken, Ommel en/of het Florapark zouden daarmee van stroom kunnen worden voorzien. Het project is een kans om natuurgebied de Berken beter te verbinden (per fiets en te voet) door de aanleg van fietsverbindingen onder of over de N279 en de A67. Deze verbindingen kunnen de toeristische routes tussen de gemeente Asten en Deurne versterken.

Figuur 1 De plannen van de provincie Noord-Brabant. De witte bocht is de Deurnese weg nu. De bocht wordt verkleind bij de verbetering van de N279 (oranje).

Figuur 2 Schematische weergave van het idee 'biodivers zonnepark'